

چکیده پایان‌نامه شماره دکتری عمومی دامپزشکی دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه

سال تحصیلی 1402-1403

عنوان پایان‌نامه: بررسی تغییرات مقادیر آپلین سرم متعاقب اواریوهیسترکتومی در گربه‌ها و مطالعه نقش محافظتی ملاتونین

نگارنده: سیده سارا ابراهیمی پاکزاد

چکیده:

جراحی عقیم‌سازی یکی از شایع‌ترین جراحی‌های حیوانات خانگی به‌ویژه گربه‌ها به‌منظور جلوگیری از بروز مشکلات مرتبط با دستگاه تناسلی و کنترل جمعیت است. به‌منظور بررسی تغییرات مقادیر آپلین سرم متعاقب اواریوهیسترکتومی در گربه‌ها و مطالعه نقش محافظتی ملاتونین تعداد 20 گربه ماده موکوتاه محلی، با محدوده وزنی و سنی مشابه به‌صورت تصادفی انتخاب و به 4 گروه شامل گروه اواریوهیسترکتومی همراه با تجویز ملاتونین، گروه اواریوهیسترکتومی بدون دریافت ملاتونین، گروه ملاتونین و گروه کنترل (بدون مداخله جراحی و دارویی) تقسیم شدند. گروه‌های دریافت‌کننده ملاتونین در روزهای 1-، 1+، 3+ و 5+ ملاتونین را به‌صورت خوراکی و با دوز 3 میلی‌گرم به ازای هر گربه دریافت نمودند. از تمامی گربه‌ها در روز-های 1-، 1+، 3+ و 5+ از ورید سافن نمونه‌های خون اخذ و به دنبال لخته شدن سرم جداسازی گردید. پروفایل لیپیدهای خون شامل تری‌گلیسیرید، کلسترول، LDL، HDL به روش اسپکتروفتومتری و آپلین با روش الایزا اندازه‌گیری شدند. نتایج نشان‌دهنده این بود که مقادیر تری‌گلیسیرید، کلسترول، LDL و آپلین متعاقب اواریوهیسترکتومی به شکل معنی‌داری افزایش یافتند اما میزان HDL متعاقب اواریوهیسترکتومی کاهش یافت. تجویز ملاتونین در گروه اواریوهیسترکتومی شده روند افزایش مقادیر تری‌گلیسیرید، کلسترول، LDL و آپلین را کند می‌نماید. مقادیر آپلین در گربه‌هایی که فقط ملاتونین دریافت کرده بود در طول زمان کاهش یافت این در حالی است که سایر شاخص‌های مرتبط با پروفایل لیپیدهای خون در این دسته از گربه‌ها تغییر معنی‌داری نداشتند. ملاتونین سبب افزایش میزان HDL در گربه‌های عقیم شده در روزهای 1+ و 3+ شده است. نتایج این تحقیق نشان‌دهنده این است که تجویز ملاتونین می‌تواند در طول

زمان با ممانعت از افزایش مقادیر لیپیدها از ابتلا به چاقی متعاقب اواریوهیسترکتومی و نیز خطر ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی در گربه‌ها بکاهد.

کلمات کلیدی: گربه، ملاتونین، اواریوهیسترکتومی، آپلین، لیپید